

Rīgā, 2026. gada 28. augustā

Nr. 1-1.3/10

APSTIPRINĀTA

SIA "Valsts aizsardzības korporācija"

2026. gada 28. augusta ārkārtas dalībnieku sapulcē
(protokola numurs: PROT-216/IP, lēmuma numurs: 3. §)

Izstrādāta saskaņā ar
Publiskas personas kapitāla daļu un
kapitālsabiedrību pārvaldības likuma
58. panta prasībām

IEKŠĒJĀS KONTROLES un RISKU PĀRVALDĪBAS POLITIKA

Redakcija 2.0

1. Vispārīgie noteikumi

- 1.1. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Valsts aizsardzības korporācija" (turpmāk – Korporācija) savā darbībā apņemas nodrošināt sistemātisku un proaktīvu pieeju vienotai iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmai. Tas nodrošina, ka tiek aizsargāta Korporācijas darbība, resursi un reputācija.
- 1.2. Korporācijas dokuments "Iekšējās kontroles un risku pārvaldības politika" (turpmāk – Politika) izstrādāts, ņemot vērā saistošos dokumentus, normatīvos aktus un labāko praksi, lai identificētu, novērtētu un pārvaldītu iekšējās kontroles sistēmu un riskus, kas varētu ietekmēt Korporācijas mērķu sasniegšanu. Tādējādi nodrošinot efektīvu iekšējās kontroles un risku pārvaldības sistēmu visos darbības līmeņos.
- 1.3. Politika ir saistoša Korporācijas darbiniekiem un aptver visus Korporācijas darbības aspektus.

2. Politikas mērķis

- 2.1. Politikas mērķi:
 - 2.1.1. noteikt un nodrošināt vienotus un efektīvus Korporācijas iekšējās kontroles un risku pārvaldības pamatprincipus un atbildību sadalījumu, kā arī ieviešanas, uzraudzības un pilnveides principus, tādējādi veidojot vienotu sistēmu ar saskaņotu darbību un metožu kopumu;
 - 2.1.2. nodrošināt efektīvu un produktīvu Korporācijas mērķu sasniegšanu, darbības pilnveidi, aktīvu aizsardzību, informācijas un pārskatu ticamību, kā arī atbilstību normatīvajiem aktiem un citiem dokumentiem, tādējādi savlaicīgi un efektīvi atklājot un novēršot neatbilstības un nepilnības Korporācijas darbībā.

3. Terminu skaidrojums

- 3.1. Politikā lietoti šādi termini:
 - 3.1.1. **risks**: iespējams notikums, kas var negatīvi ietekmēt Korporācijas spēju sasniegt mērķus un izpildīt uzdevumus, kā arī efektīvi īstenot deleģētās pārvaldes funkcijas;
 - 3.1.2. **risku vadība**: koordinētu darbību kopums, kas vērsts uz esošo un iespējamo risku identificēšanu, to cēloņu rašanās un negatīvās ietekmes izvērtēšanu un to samazināšanu īstenojamo pasākumu definēšana un ieviešana;

- 3.1.3.**risku kategorija:** risku vadības ietvaros noteikta risku klasifikācijas veids, kas ietver Korporācijas darbībai raksturīgākās risku jomas;
- 3.1.4.**būtisks risks:** notikums ar ciešamu, nozīmīgu vai nepieņemamu riska pakāpi, kas nozīmē augstu iestāšanās varbūtību un potenciāli negatīvu ietekmi uz Korporācijas spēju sasniegt tai noteiktos mērķus, un kas var radīt ievērojamus zaudējumus vai reputācijas kaitējuma risku;
- 3.1.5.**risku vadības grupa:** Korporācijas valdei padotībā esošie darbinieki, kas izskata, saskaņo un aktualizē identificētos riskus, noteiktos risku vadības pasākumus, kā arī sniedz valdei viedokli un priekšlikumus par to ieviešanu un efektivitāti;
- 3.1.6.**risku vadības grupas vadītājs (risku pārvaldnieks):** darbinieks, kuram ar Korporācijas valdes lēmumu noteikts pienākums koordinēt risku pārvaldības sistēmu Korporācijā;
- 3.1.7.**riska īpašnieks:** Korporācijas darbinieks, kura pārvaldītajā procesā identificēts risks un kura atbildībā ir īstenot riska vadības pasākumus;
- 3.1.8.**risku reģistrs jeb risku vadības plāns:** reģistrs, kurā uzkrāj riskus, nosaka atbildības un plānotās darbības ar visiem identificētajiem riskiem, periodiski aktualizē informāciju par risku vadības pasākumiem, nolūkā samazināt riska pakāpi līdz pieņemamam līmenim.

4. Iekšējās kontroles raksturojums

- 4.1. Iekšējā kontroles sistēma (turpmāk – IKS) ietver risku vadības, pārvaldības un kontroles pasākumu kopumu, lai savlaicīgi identificētu un pārvaldītu būtiskākos Korporācijas darbību negatīvi ietekmējošos faktorus, mazinātu riskus reputācijas kaitējumam un nodrošinātu Korporācijas:
 - 4.1.1.mērķu sasniegšanu un uzdevumu izpildi;
 - 4.1.2.efektīvu darbību;
 - 4.1.3.pārskatu un sniegtās informācijas ticamību;
 - 4.1.4.darbības atbilstību tiesību aktiem un dokumentiem, deleģēšanas līgumam, ja šāds līgums noslēgts un labas korporatīvās pārvaldības principiem;
 - 4.1.5.darbinieku informētību.
- 4.2. Korporācijas dalībnieku sapulce ir atbildīga par IKS uzraudzību (IKS izveidi, darbību, aktualizēšanu un uzlabošanu, kā arī par IKS efektivitātes novērtējumu), nodrošinot pastāvīgu, ekonomisku, efektīvu un lietderīgu Korporācijas darbību atbilstoši labas korporatīvās pārvaldības principiem, normatīvo aktu un citu dokumentu prasībām, kā arī deleģēšanas līgumam, ja šāds līgums noslēgts.
- 4.3. Korporācijas valde izstrādā un regulāri pilnveido, atjauno dokumentētu IKS atbilstoši labas korporatīvās pārvaldības principiem, normatīvo aktu un citu dokumentu prasībām, kā arī deleģēšanas līgumam, ja šāds līgums noslēgts.
- 4.4. Korporācijas IKS tiek organizēta tā, lai pārvaldības institūcijām – dalībniekam un valdei būtu pamatota pārliecība, ka Korporācija ir nodrošināta pret stratēģiskajiem riskiem, darbības riskiem, atbilstības riskiem un projektu ieviešanas riskiem, kā arī pret aktīvu zaudējumiem vai nesaimniecisku lietošanu, ka darījumi tiek slēgti pārdomāti, ka Korporācijas darbība tiek organizēta saprātīgi, atbildīgi, piesardzīgi un efektīvi, ievērojot normatīvajos aktos un citos dokumentos noteiktās prasības, kā arī ar virzību uz ilgtermiņa vērtības pieaugumu.
- 4.5. IKS darbības pamatprasības:
 - 4.5.1.efektīva, lietderīga un ekonomiska darbība atbilstoši Korporācijai izvirzītajiem mērķiem, uzdevumiem un pieejamajiem resursiem;
 - 4.5.2.darbība sabiedrības interesēs, nodrošinot labu korporatīvo pārvaldību;

- 4.5.3.darbība atbilstoši deleģēšanas līgumā, ja šāds līgums noslēgts, noteiktajai kompetencei;
- 4.5.4.iespējamo korupcijas un interešu konflikta izveidošanās risku novēršana;
- 4.5.5.mantas un finanšu līdzekļu izšķērdēšanas, neefektīvas un nelietderīgas to izmantošanas novēršana;
- 4.5.6.pieļauto kļūdu vai iespējamo risku savlaicīga identificēšana un novēršana, kā arī nepieciešamo uzlabojumu veikšana;
- 4.5.7.savlaicīgas, ticamas finanšu informācijas atspoguļošana (finanšu plānošana, izpildes kontrole un izpildes prognoze) vai vadības informācijas iegūšana un aizsardzība pret informācijas neatļautu izpaušanu.

4.6. IKS darbības elementi:

- 4.6.1.**kontroles vide:** Korporācijas iekšējās kontroles sistēmas pamats, kas nosaka organizācijas kultūru, disciplīnu, struktūru un labas korporatīvās pārvaldības principu ievērošanu. Tā atspoguļo vadības attieksmi, rīcību un atbildību par iekšējās kontroles nozīmi, kā arī šo principu iestrādi Korporācijas pārvaldībā, organizatoriskajā struktūrā, kvalitātes vadības dokumentos un ikdienas darba procesos;
- 4.6.2.**risku novērtējums:** vienots risku identificēšanas, risku novērtēšanas, reģistrēšanas, risku mazināšanas un kontroles pasākumu noteikšanas un īstenošanas, risku ziņošanas un risku vadības uzraudzības process, lai savlaicīgi identificētu un analizētu tos riskus, kas var kavēt Korporācijai sasniegt tās mērķus;
- 4.6.3.**informācija un saziņa:** vadība komunicē ar darbiniekiem par Korporācijas un individuālajiem mērķiem, plāniem, rezultātiem un sasniegumiem, iekšējiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem, tādējādi nodrošinot visu līmeņu vadītājiem un darbiniekiem nepieciešamo informāciju, lai būtu iespējams efektīvi veikt uzdevumus, kontrolēt riskus un mazināt to ietekmi, kā arī, lai tiktu sasniegti Korporācijas mērķi;
- 4.6.4.**kontroles pasākumu īstenošana:** pārvaldības mehānismi, t.sk. politikas, procedūras, kārtības, iekšējie noteikumi un procesi, kurus ievēro un īsteno Korporācijas vadība un darbinieki, lai nodrošinātu darbības efektivitāti un lietderību, risku kontroli un to ietekmes mazināšanu, kā arī, lai nodrošinātu savlaicīgu, pilnīgu un precīzu informācijas atspoguļošanu par Korporācijas atbilstību normatīvo aktu un citu dokumentu prasībām.

5. Risku pārvaldības pamatprincipi

- 5.1. Korporācija risku pārvaldību īsteno visos procesos, projektos un līmeņos. Plānojot risku mazināšanas un kontroles pasākumus, Korporācija izvērtē ieguldāmos resursus salīdzinājumā ar paredzamo ieguvumu un savlaicīgi reaģē uz ārējās un iekšējās vides izmaiņām un notikumiem.
- 5.2. Risku mazināšanas aktivitātes izriet no riska apetītes (akceptējama risku līmeņa), ko izstrādā Korporācijas valde un apstiprina dalībnieku sapulce.
- 5.3. Korporācija risku pārvaldību plāno, uztur un pilnveido atbilstoši Korporācijas mērķiem, uzdevumiem un vajadzībām, lai veicinātu mērķu sasniegšanu, lēmumu pieņemšanu, procesu īstenošanu un projektu pārvaldību, mazinot nelabvēlīgu notikumu varbūtību un ietekmi.
- 5.4. Korporācijas dalībnieku sapulce ne retāk kā vienu reizi gadā izskata valdes ziņojumu par Politikas īstenošanu un risku vadības pasākumiem.
- 5.5. Korporācija risku pārvaldībā ievēro šādus pamatprincipus:

- 5.5.1.risku pārvaldība ir integrēta gan stratēģiskās plānošanas procesos, gan operatīvajā darbībā;
- 5.5.2.risku pārvaldības sistēma ir saskaņota un tiek īstenota atbilstoši Korporācijas iekšējiem dokumentiem, vajadzībām un darbības specifikai, kā arī atbilstoši risku specifikai un labas korporatīvās pārvaldības principiem;
- 5.5.3.Korporācija savlaicīgi un atbilstoši reaģē uz ārējām un iekšējām izmaiņām, un notikumiem, kas ietekmē (var ietekmēt) risku pārvaldību;
- 5.5.4.Korporācija veic darbinieku regulāru un sistemātisku izglītošanu, sniedz informāciju, lai veicinātu darbinieku izpratni par riskiem, to identificēšanu, mazināšanu, pienākumu informēt vadību, kā arī par risku pārvaldības procesu;
- 5.5.5.Korporācijā atbildība par risku pārvaldību ir noteikta dažādos vadības līmeņos, precīzi nosakot darbinieku pienākumus, lai panāktu efektīvu risku pārvaldību un virzību uz Korporācijas ilgtermiņa vērtības pieaugumu;
- 5.5.6.risku pārvaldībai svarīga, objektīva un pietiekama informācija tiek laikus nodota par riska pārvaldību atbildīgajiem darbiniekiem (risku īpašniekam un risku pārvaldniekam);
- 5.5.7.Korporācija un tās darbinieki ir neiecietīgi pret korupciju, krāpšanu un interešu konfliktu.

6. Risku kategorijas un novērtējums

- 6.1. Lai risku pārvaldību īstenotu efektīvi, Korporācijas riski tiek iedalīti risku kategorijās, kas apvieno pēc potenciālajām sekām līdzīgus vai salīdzināmus riskus.
- 6.2. Korporācijas riski ir iedalīti šādās kategorijās:
 - 6.2.1.**stratēģiskie riski:** var ietekmēt spēju sasniegt stratēģiskos mērķus, īstenot noteiktos attīstības virzienus un nodrošināt prioritāšu izpildi. Tie var būt saistīti ar izmaiņām ārējā vai iekšējā vidē, stratēģiskās plānošanas kvalitāti, deleģējuma vai darbības tvēruma izmaiņām, finanšu resursu pieejamību, sadarbību ar ieinteresētajām pusēm un to gaidām, kā arī spēju pielāgoties īpašnieka, nozares vai tirgus prasībām. Šo risku īstenošanās var ietekmēt spēju izvēlēties un īstenot pareizo attīstības virzienu un sasniegt stratēģiskos mērķus;
 - 6.2.2.**darbības riski:** saistīti ar ikdienas procesu, funkciju un resursu nepietiekamību vai neatbilstību. Tie ietver pamatdarbības, ražošanas, pārdošanas, vadības un atbalsta procesu riskus, kā arī riskus, kas saistīti ar atbildību sadalījumu, informācijas apriti, iekšējo un ārējo komunikāciju, reputāciju, fizisko un IKT drošību un finanšu pārvaldību. Šo risku īstenošanās var ietekmēt operatīvo spēju nodrošināt vadības, pamatdarbības un atbalsta procesu izpildi noteiktajā termiņā, kvalitātē un apjomā, kā arī darbības nepārtrauktību, efektivitāti, personāla kapacitāti, infrastruktūras un IT pieejamību;
 - 6.2.3.**atbilstības riski:** saistīti ar normatīvo aktu, līgumu, iekšējo noteikumu, nozares standartu, ētikas principu un citu saistošu prasību neievērošanu. Tie ietver arī korupcijas, krāpšanas, interešu konflikta un nepietiekamas caurskatāmības riskus. Šo risku īstenošanās var negatīvi ietekmēt darbības legimitātāti un tiesisko statusu, caurspīdīgumu, uzticamību, attiecības ar klientiem, sadarbības partneriem, uzraugošajām institūcijām un sabiedrību;
 - 6.2.4.**projektu ieviešanas riski:** saistīti ar nepietiekamu projekta mērķu, tvēruma, resursu, termiņu vai atbildību definēšanu, kā arī ar izmaiņām projekta īstenošanas gaitā, sadarbības partneru sniegumu vai ārējiem apstākļiem. Šo risku īstenošanās var ietekmēt spēju plānot, vadīt un īstenot projektus noteiktajā termiņā, budžetā, kvalitātē un apjomā, tādējādi ietekmējot arī stratēģisko prioritāšu īstenošanu.

- 6.3. Katrā kategorijā identificētie riski:
- 6.3.1.tiek apkopoti risku reģistrā;
 - 6.3.2.kad ir izvērtēta risku iestāšanās varbūtība un ietekme, riski tiek klasificēti pēc būtiskuma pakāpes, ko nosaka reizinot iestāšanās varbūtības vērtību ar ietekmes vērtību;
 - 6.3.3.katram riskam tiek noteikts īpašnieks un būtiskiem riskiem – mazināšanas pasākumi;
 - 6.3.4.regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi gadā, visi riski tiek pārskatīti, tiek izvērtēts iepriekšējais periods, t.sk. risku būtiskuma pakāpe, mazināšanas pasākumi, kā arī noteikti mērķi un atbildības nākamajam periodam.

7. Risku vadība un atbildības sadalījums

- 7.1. Dalībnieku sapulce:
- 7.1.1.apstiprina Politiku un nepieciešamos grozījumus;
 - 7.1.2.uzrauga Korporācijas IKS un risku pārvaldības sistēmas darbību, pārskatot tās atbilstību un efektivitāti, pamatojoties uz valdes sniegto informāciju par riskiem;
 - 7.1.3.pēc valdes priekšlikuma nosaka risku kopumu, ko Korporācija ir gatava pieņemt, lai sasniegtu darbības mērķus.
- 7.2. Valde:
- 7.2.1.nodrošina Politikas izstrādi, nepieciešamības gadījumā – grozījumu veikšanu, kā arī sagatavošanu apstiprināšanai dalībnieku sapulcē, uzrauga tās atbilstību Korporācijas mērķiem, uzdevumiem un vajadzībām;
 - 7.2.2.pieņem lēmumu par risku pārvaldnieka iecelšanu, kā arī par risku vadības grupas dalībniekiem;
 - 7.2.3.iepazīstina visus darbiniekus ar Politiku un tās grozījumiem, ar risku pārvaldnieku, ar risku vadības grupas dalībniekiem, ar visu darbinieku pienākumiem, kā arī ar informācijas apriti;
 - 7.2.4.nodrošina resursus un sniedz atbalstu visaptverošas risku vadības sistēmas darbībai Korporācijā;
 - 7.2.5.ne retāk kā vienu reizi gadā ziņo dalībnieku sapulcei par IKS un risku pārvaldības sistēmas darbību, rezultātiem un plānotajiem pilnveidojumiem;
 - 7.2.6.apstiprina risku reģistru (risku vadības plānu), kā arī pārrauga būtiskāko risku vadības pasākumu īstenošanas gaitu un efektivitāti;
 - 7.2.7.regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi gadā sagatavo ziņojumu Korporācijas dalībnieku sapulcei par risku vadības pasākumiem un Politikas īstenošanu.
- 7.3. Risku vadības grupas vadītājs jeb risku pārvaldnieks:
- 7.3.1.ne vēlāk kā mēneša laikā pēc Politikas apstiprināšanas Korporācijas dalībnieku sapulcē, sagatavo risku reģistru (plānu), iepazīstina risku vadības grupas dalībniekus ar reģistru, saskaņo ar tiem tajā iekļautos riskus un informē par risku vadības grupas dalībnieku pienākumiem, kā arī iesniedz risku reģistru Korporācijas valdei;
 - 7.3.2.ieplāno pirmās un turpmākās regulārās risku vadības grupas sanāksmes, saskaņo to norisi ar tās dalībniekiem, informē par plānoto darba kārtību;
 - 7.3.3.informē risku īpašniekus par risku reģistru (plānu) un tā darbību, kā arī par reģistra aktualizēšanu, pienākumiem īstenot Korporācijas valdes apstiprinātos risku vadības pasākumus un informēt par progresu;
 - 7.3.4.informē Korporācijas darbiniekus par risku reģistru, tā darbības principiem, kā arī par darbinieku pienākumiem savlaicīgi ziņot valdei par iespējama jauna riska identificēšanu atbilstoši savai kompetencei;
 - 7.3.5.koordinē un organizē risku pārvaldības aktivitātes, tajā skaitā veic atkārotu risku identificēšanu un novērtēšanu, nodrošinot risku vadības procesu un tā

- nepārtrauktību;
- 7.3.6.uztur risku reģistru, objektīvi izvērtē visus identificētos riskus un to vērtējumus, kā arī nekavējoties ziņo valdei par identificētiem riskiem;
 - 7.3.7.sagatavo un iesniedz izskatīšanai risku vadības grupai ziņojumu par risku īpašnieku veikto risku novērtējumu, kā arī par noteiktajiem risku mazināšanas un kontroles pasākumiem;
 - 7.3.8.ne retāk kā reizi pusgadā sasauc risku vadības grupu, pārskatot Politiku un, ja nepieciešams, sagatavo priekšlikumus Politikas pilnveidei (grozījumiem);
 - 7.3.9.ne retāk kā vienu reizi gadā sagatavo ziņojumu par risku vadības pasākumiem un Politikas īstenošanas rezultātiem, saskaņo to ar risku vadības grupu un iesniedz Korporācijas valdei.
- 7.4. Risku vadības grupa:
- 7.4.1.iepazīstas ar Politiku un izskata identificētos riskus;
 - 7.4.2.piedalās risku pārvaldnieka sasauktajās sanāksmēs;
 - 7.4.3.pārskata Politiku un, ja nepieciešams, sagatavo priekšlikumus Politikas pilnveidei (grozījumiem);
 - 7.4.4.īsteno risku vadības pasākumus un informē valdi par to ieviešanu un efektivitāti.
- 7.5. Riska īpašnieks:
- 7.5.1.iepazīstas ar Politiku, identificētajiem riskiem un to mazināšanas pasākumiem;
 - 7.5.2.piedalās risku novērtēšanā un pārskatīšanā, sniedz priekšlikumus risku mazināšanas pasākumiem;
 - 7.5.3.ikdienas darbā uzrauga savā atbildībā noteiktos riskus;
 - 7.5.4.identificē jaunus riskus;
 - 7.5.5.īsteno Korporācijas valdes apstiprinātos risku vadības pasākumus, lai samazinātu risku līdz pieņemamam līmenim.
- 7.6. Darbinieki:
- 7.6.1.atbilstoši Politikai, citiem Korporācijas iekšējiem normatīvajiem aktiem un dokumentiem, veic risku pārvaldību atbilstoši savai kompetencei un pienākumiem;
 - 7.6.2.savlaicīgi ziņo risku vadības grupai par jauna riska identificēšanu, riska notikuma iestāšanos un konstatētajiem trūkumiem risku kontrolē vai risku pārvaldības procesā.

8. Politikas ieviešana un noslēguma jautājumi

- 8.1. Politika stājas spēkā pēc tās apstiprināšanas Korporācijas dalībnieku sapulcē.